

אמות המים לירושלים

עונה מומלצת: כל השנה.

התאמת המסלול: לכל המשפחה.

קושי המסלול: קל מאוד!

אורך המסלול: שני קילומטר

מפה: מפה עירונית טובה של ירושלים + מפת סימון שבילים מס' 9 "מבואות ירושלים" (מהדורה אחרונה ומעודכנת ביותר הודפסה בשנת 2006).

הגעה: חונים בחניון קרתא, ליד שער יפו, שממנו קל להגיע אל ברכת ממילא וברכת הסולטן. ממשיכים אל טיילת ארמון הנציב והלאה, בכביש המנהרות לעבר גוש עציון, שם עוקבים אחרי השילוט הברור (מעט לפני הפניה הראשית לאפרת) לאמת הביאר.

המסלול מעגלי – אין צורך בהקפצת רכבים.

ציוד נדרש: נעליים להליכה במים (רצוי סגורות, קרוקס זה אידיאלי), בגד ים / בגדים שאפשר שיתלכלכו + בגדים להחלפה, פנסים.

הכניסה למנהרת ארמון הנציב ולאמת הביאר בתשלום. הכניסה לאמת הביאר מותרת לבני 5 ומעלה

גם היום הובלת מים לירושלים היא מפעל הנדסי מורכב, על אחת כמה וכמה היא הייתה בעייתית בימי קדם. החל מימי החשמונאים החלו להעביר מים אל העיר, מפעל שהגיע לשיאו בימיו של המלך הורדוס, שהגדיל ופאר את בית המקדש. בימיו הגיעה עליית הרגל לירושלים לשיאה ולכן היה צורך להגדיל את אספקת המים בעיר. כדי לספק את צימאון העיר הקים הורדוס אמות שאספו מים מכמה מעיינות גדולים בהרי חברון. המים הועברו אל בריכות אגירה גדולות, שלימים נקראו 'ברכות שלמה' ויצאו משם בשלוש אמות – אחת להרודיון ושתיים לירושלים, שמכונות כיום 'האמה העליונה' ו'האמה התחתונה'. 'האמה העליונה' הובילה מים לעיר העליונה ולארמונו של הורדוס. המים נאגמו מחוץ לחומות, בבריכת ממילא. כדי לבקר בה יש לצעוד מחניון קרתא ימינה, ברחוב יצחק קריב. בצומת ממשיכים ישר ברחוב גרשון מאיר ופונים ימינה באחד השבילים אל הגן הציבורי שבו, בלב בית הקברות המוסלמי, נחבאת הבריכה העצומה. המעונוינים לראות קטע מהאמה התחתונה, שהובילה מים לאזור בית המקדש ואת ברכת האגירה הגדולה שלה ייפנו מהחניון שמאלה. בסוף הרחוב ימינה במורד רחוב חטיבת ירושלים, המגיע לברכת הסולטן. בעבר, לפני הימים שנערכו בה מופעים היא הייתה מלאה במים. בשולי הדרך ניצב סביל עות'מאני שסיפק מים מהאמה לחולפים בדרך. בפניה הדרום-מערבית של הבריכה, מתחת לשכונת ימין משה ניתן לראות קטע חשוף מהאמה.

חלק מרשים יותר של האמה, שנפלא לטייל בו בימים חמים, הוא מקום שבו היא עוברת במנהרה מתחת לשיא הגובה של ארמון הנציב (יש לתאם טלפונית: עמותת אלע"ד, טל': *6033, סגור בשבתות!). גולת הכותרת היא אחד

יותם יעקבסון

הרצאות, צילום וכתיבה, הדרכה בארץ
ולאורך נתיבי הסחר הקדומים באסיה

המעיינות בראשית המפעל: עין ביאר. צמד חברים מאפרת ניקו את האמה לפני כמה שנים (טלפונים, החברה לפיתוח גוש עציון: 02-9938388). כאן ניתן לרדת אל מעבה האדמה ולהגיע אל מקום הנביעה, שהוא ראשיתה של האמה וללכת בנקבה כ- 140 מטרים. המים המקפזים, שמגיעים עד גובה המותניים, הם תענוג של ממש ביום חם. בסוף הביקור מקבלים תה או קפה ואז גם אפשר להתרווח בצל ולעיין בספרו החדש של צביקה צוק, "מים בקצה המנהרה", בהוצאת יד בן צבי. הספר מפנה אל מסלולים נוספים בעקבות מפעלי מים קדומים ושופך אור על גדולת מקימיהם.

המסלול עודכן בתאריך 15.7.2011

כל הזכויות שמורות ליותם יעקבסון ©